

METEOROLOŠKA POSTAJA DRAŽGOŠE Meteorological station Dražgoše

Mateja Nadbath

Na severozahodu države, visoko nad Selško dolino so Dražgoše, to je razloženo naselje pod planoto Jelovica, imenovano Dražgoška gora. Padavinska meteorološka postaja je v kraju od leta 1924.

Slika 1. Geografska lega naselja Dražgoše (vir: Atlas Slovenije)
Figure 1. Geographical position of Dražgoše (from: Atlas Slovenije)

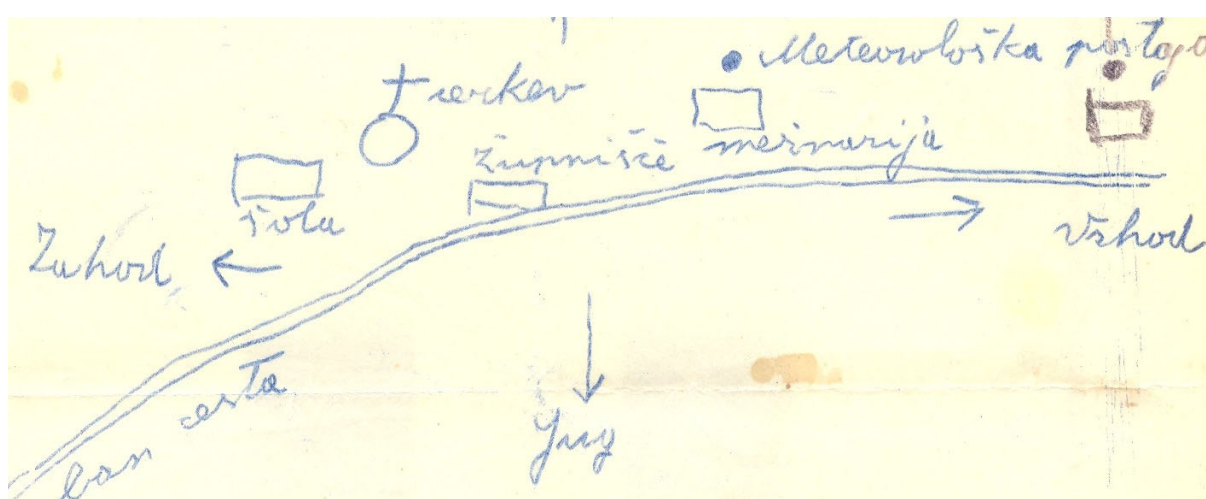
Slika 2. Lokacija meteorološke postaje Dražgoše (vir: Atlas Slovenije (levo) in Interaktivni naravovarstveni atlas (desno – ortofoto iz leta 2000))
Figure 2. Location of meteorological station Dražgoše (from: Atlas Slovenije (left) and Interaktivni naravovarstveni atlas (right – orthophoto from year 2000))

Meteorološka postaja je na jugozahodnem pobočju pod strmim, gozdnatim robom Dražgoške gore, na nadmorski višini 860 m. Opazovalčeva hiša je izven strnjenege dela naselja; ombrometer je postavljen na travniku, oddaljen je 20 m od opazovalčeve hiše v smeri proti zahodu. Postaja je na tej lokaciji od februarja 1981, pred tem se je postaja večkrat selila.

Slika 3. Lokacija ombrografa v Dražgošah, slikano proti severovzhodu marca 2000 - leva in oktobra 2005 - desna slika (foto: F. Štucin)

Figure 3. Ombrograph's location in Dražgoše, photo taken to the northeast in March 2000 – left photo and in October 2005 – right photo (by: F. Štucin)

Slika 4. Skica lokacije meteorološke postaje v Dražgošah iz leta 1937, z modro je označena lokacija meteorološke postaje v času 1930–1937, z rjavo v obdobju 1937–1941; narisal jo je opazovalec Anton Habjan

Figure 4. Sketch of meteorological station in Dražgoše from 1937; with blue circle is marked location of it from period 1930–1937 and with brown from period 1937–1941, drawn by Anton Habjan, the meteorological observer

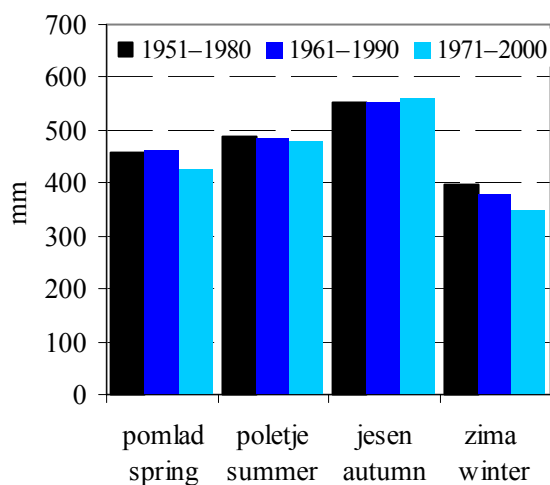
Ob ustanovitvi meteorološke postaje v Dražgošah je bila to padavinska postaja le z meritvami padavin; leta 1938 smo na postaji začeli tudi z meritvami snežne odeje. Po drugi svetovni vojni, od junija 1948, na postaji merimo višino padavin, višino snežne odeje in novozapadlega snega ter opazujemo oblike padavin, njihovo jakost in čas pojavljanja ter važnejše vremenske pojave.

Decembra 1924 smo v Dražgošah začeli z meteorološkimi meritvami in opazovanji; brez prekinitve so potekale do druge svetovne vojne, do marca 1941. Meritve in opazovanja so ponovno stekla junija 1948 in potekajo brez prekinitve še danes.

Prvi meteorološki opazovalec v Dražgošah je bil Anton Pfajfar, maja 1930 je meritve in opazovanja prevzel Anton Habjan, leta 1934 ga je zamenjal Janez Habjan, ki je opravljal meteorološke meritve do marca 1941. Od januarja do julija 1947 je delo meteorološkega opazovalca opravljal Franjo Šmid, junija 1948 je delo prevzela Ivanka Lotrič, meritve in opazovanja je opravljala do 15. septembra 1963. Takoj naslednji dan je z meritvami začela Veronika Šolar, meteorološka opazovalka je bila do konca oktobra 1971; novembra 1971 jo je zamenjala Albina Šolar. Februarja 1981 je prostovoljna meteorološka opazovalka postala Ivanka Habjan, njeno delo je nadaljeval mož Drago Habjan.

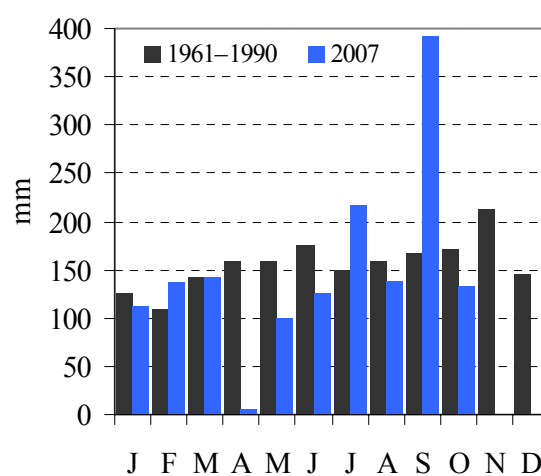
V referenčnem obdobju 1961–1990 je povprečna letna višina padavin 1881 mm, v obdobju 1971–2000 pa je omenjeno povprečje 1813 mm. Od letnih časov pade v povprečju najmanj padavin pozimi (v referenčnem obdobju 380 mm), največ pa jeseni – 553 mm (glej sliko 5, temno modri stolpci). V

zadnjem 30 letnem obdobju (1971–2000) je višina padavin v primerjavi s prejšnjima tridesetletnima obdobjema upadla pozimi in spomladi, poleti in jeseni pa je na približno isti ravni (glej sliko 5).

Slika 5. Dolgoletna povprečna višina padavin po letnih časih* v Dražgošah

Figure 5. Mean seasonal* precipitation in Dražgoše

Slika 6. Dolgoletna (1961–1990) mesečna povprečja in mesečna višina padavin leta 2007 v Dražgošah

Figure 6. Long-term 1961–1990 mean monthly precipitation and in year 2007 in Dražgoše

V obdobju 1949–2006 je bila jesen 2000 v Dražgošah daleč najbolj namočena, v treh jesenskih mesecih smo namerili kar 1017 mm padavin. Najbolj suha je bila jesen 1977, namerjenih je bilo le 301 mm.

Med meseci je v referenčnem obdobju v povprečju najmanj namočen februar s 109 mm padavin, najbolj pa november, z 214 mm (glej sliko 6).

Najvišje mesečne vrednosti padavin v obdobju 1949–2007 so v Dražgošah izmerjene v jesenskih mesecih, izstopa marec 1975, ko smo namerili kar 456 mm. Septembra 1965 smo namerili 482 mm, septembra 2007 pa 392 mm, kar je tretja najvišja izmerjena vrednost za omenjeni mesec; oktobra 1964 je padlo 600 mm in novembra 2000 kar 665 mm padavin.

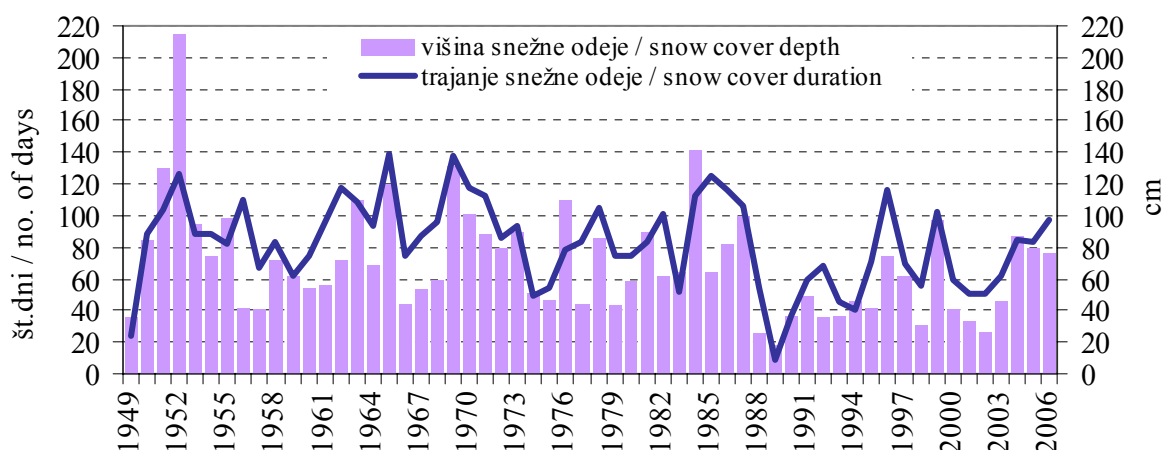
Oktobra 2007 smo namerili 132 mm padavin, kar je 40 mm manj od povprečja referenčnega obdobja, ki je 172 mm. Najbolj sušen oktober niza 1949–2007 je bil leta 1995, ko smo v Dražgošah namerili zgolj 2 mm padavin, le 1 mm več smo namerili oktobra 1965.

Najvišja dnevna višina padavin je bila v Dražgošah izmerjena 19. septembra 2007, namerili smo kar 216 mm padavin, kar je 87 mm več od prejšnje najvišje dnevne vrednosti in celo 50 mm več od višine padavin, ki v povprečju padejo septembra. Pred 19. septembrom 2007 je bila najvišja dnevna višina padavin izmerjena 7. novembra 2000, 129 mm.

V Dražgošah sneg zapade vsako leto. V dolgoletnem povprečju (1961–1990) je na leto povprečno 89 dni s snežno odejo. Kljub temu, da ima postaja sorazmerno visoko nadmorsko višino, je trajanje snežne odeje v povprečju komaj dan daljše od trajanja v Železnikih, kar je posledica lege Dražgoš na prisojnem pobočju. Najzgodnejši mesec s snežno odejo je oktober, najpoznejši pa maj. Najvišja oktobrska snežna odeja je bila izmerjena 24. oktobra 2003, 45 cm; le 4 cm manj pa je bila debela najvišja majska snežna odeja, izmerjena 6. maja 1957.

* Meteorološki letni časi: pomlad = marec, april, maj; poletje = junij, julij, avgust; jesen = september, oktober, november; zima = december, januar, februar

* Meteorological seasons: Spring = March, April, May; Summer = June, July, August; Autumn = September, October, November; Winter = December, January, February

Slika 7. Letno število dni s snežno odejo in najvišja letna snežna odeja v obdobju 1949–2006 v Dražgošah
Figure 7. Annual snow cover duration and maximum depth of total snow cover in 1949–2006 in Dražgoše

Preglednica 1. Najvišje in najnižje letne, mesečne in dnevne vrednosti izbranih meteoroloških spremenljivk v Dražgošah v obdobju junij 1948–oktober 2007

Table 1. Extreme values of measured yearly, monthly and daily values of chosen meteorological parameters in Dražgoše in period June 1948–October 2007

	največ maximum	leto/datum year/date	najmanj minimum	leto/mesec year/month
letna višina padavin (mm) annual precipitation (mm)	2542	1965	1296	1949
mesečna višina padavin (mm) monthly precipitation (mm)	665	november 2000	0	januar 1964 februar 1993
dnevna višina padavin (mm) daily precipitation (mm)	216	19.9.2007	0	/
najvišja višina snežne odeje (cm) maximum snow cover depth (cm)	215	15. 2. 1952	18	27. 2. 1989
letno število dni s snežno odejo** annual number of days with snow cover**	139	1965	9	1989

SUMMARY

In Dražgoše is a precipitation meteorological station. It is located in northwestern part of Slovenia; at elevation of 860 m. Meteorological station was established in December 1924. Precipitation, snow cover and new snow cover have been measuring and meteorological phenomena have been observing. Nowadays Drago Habjan has been meteorological observer. On the 19th of September 2007 216 mm of precipitation fell in 24 hours.

** dan s snežno odejo je dan, ko snežna odeja pokriva več kot 50 % površine v okolici opazovalnega prostora

** day with a snow cover is when 50 % of surface in the surrounding of observing site is covered with snow